

EDITO

Ik maak van dit editoriaal gebruik om u op de hoogte te brengen van enkele dossiers die van cruciaal belang zijn voor de Bibliotheek en haar lezers, maar waaraan u op het eerste gezicht misschien niet zou denken... Daarom nodig ik u uit om even aandacht te schenken aan wat er zich achter de schermen van de instelling zoal afspeelt. Recent werd begonnen met de installatie van een volledig nieuw brandbeveiligingssysteem in de boekentoren. Ik ben bijzonder tevreden dat dit project eindelijk zal worden afgerond en ik kan niet anders dan de van meet af aan uitstekende samenwerking tussen de Bibliotheek, de Brusselse brandweer en de Regie der Gebouwen in de verf te zetten.

Een andere nieuwkomer is onze digitale telefooncentrale die sinds begin september operationeel is. Dankzij de centrale krijgt het personeel van de instelling heel wat nieuwe mogelijkheden en ook de impact op de veiligheid is van bijzonder groot belang: een gsm-netwerk voor de eerste interventieploeg en onze veiligheidsagenten zorgt er bijvoorbeeld voor dat de informatie veel sneller kan circuleren wanneer er zich een probleem voordoet. Wat onze meer "klassieke" activiteiten

als bibliotheek betreft, kan ik u melden dat we momenteel de laatste hand leggen aan de vernieuwing van het bibliotheekbeheersysteem. Dit is de software die gebruikt wordt om boeken en andere documenten te catalogiseren en om onze collecties toegankelijk te maken. De naam van de opvolger van VUBIS, het systeem waarmee de Bibliotheek sinds het midden van de jaren 1990 werkt, zal weldra bekend zijn. Intussen worden ook nieuwe functionaliteiten uitgewerkt, zoals het reserveren van boeken via internet. Tot slot werden tijdens de zomer in het kader van het digitaliseringsplan van het federaal cultureel erfgoed enkele offerteaanvragen gelanceerd. Een eerste heeft betrekking op een project inzake retrocatalogisering – de geleidelijke conversie van onze duizenden papieren steekkaarten naar gedigitaliseerde steekkaarten en/of hun introductie in onze geautomatiseerde catalogi. Een andere houdt verband met de digitalisering van de Belgische kranten. De eerste resultaten van deze projecten kunnen verwacht worden in de lente van 2008.

Patrick Lefèvre
Algemeen directeur

INTERNATIONALE ONTMOETINGSDAGEN

Op 13 en 14 september ll. hield de Organisation internationale de la Francophonie (OIF) in de Koninklijke Bibliotheek van België de ontmoetingsdagen van de nationale en erfgoedbibliotheken van de landen waar Frans wordt gesproken. Ongeveer 40 lidstaten van de OIF waren er vertegenwoordigd door de directeur of directrice van hun nationale bibliotheek. Zo was Brussel als het ware de plaats van afspraak voor Europa (o.a. Zwitserland, Frankrijk, Luxemburg),

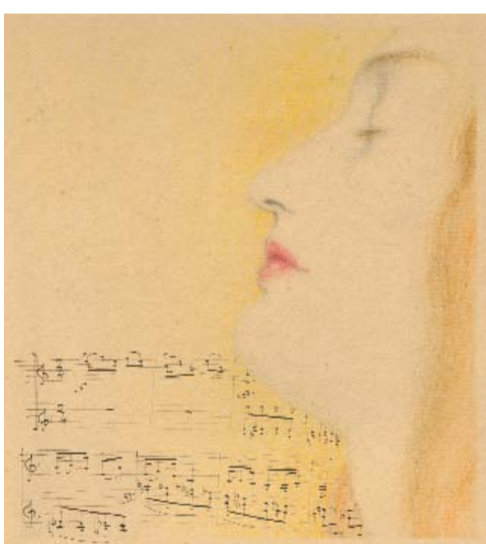
Afrika (Senegal, Congo-Brazzaville, Burkina Faso, Ivoorkust, Marokko enz.), Azië (Cambodja, Laos, Vietnam) en Amerika (Canada, Haïti).

De heer Abdou Diouf, Secretaris-generaal van de Francophonie, vereerde ons met zijn aanwezigheid en onderstreepte welke belangrijke rol nationale bibliotheken vervullen bij het bevorderen van cultuur en hoe belangrijk het is om relaties tot stand te brengen tussen die bibliotheken. Het netwerk van de Franstalige digitale bibliotheken, dat

aldus werd verbreed tot een Noord-Zuiddimensie, bevestigde de keuze om voorrang te verlenen aan het digitaliseren van de nationale pers. Als heel kwetsbare en bevoorrechte getuige van de 19de en 20ste eeuw is de pers immers overal een objectieve prioriteit. In de volgende editie van ons contactblad zullen we terugkomen op ons plan voor het digitaliseren van de Belgische pers, dat momenteel in zijn actieve fase is aanbeld.

MIDDAGCONCERTEN 2007-2008

Het nieuwe concertseizoen vormt een unieke gelegenheid om een selectie gekende of minder gekende muziekpartituren te ontdekken die in de Koninklijke Bibliotheek worden bewaard. Het seizoen gaat van start op 26 oktober 2007 met een evenement dat gewijd is aan de hobo. Tijdens dit concert zullen Paul Dombrecht en zijn medespelers twee kwintetten van de Tsjechische componist Paul Wranitzky, een tijdge-

noot van Mozart, doen herleven. Tijdens de concerten in november, december en februari worden achtereenvolgens de cello, de stem en de piano in de schijnwerpers geplaatst. De drie concerten die in maart in het Paleis van Karel van Lotharingen plaatsvinden, bieden u de kans om, samen met de Barokke Lente van de Zavel, enkele Italiaanse muzikale pareltjes uit de verzamelingen van de Bibliotheek te ontdekken. Het seizoen wordt op 16 mei 2008 afgesloten met een concert ter ere van Eugène Ysaÿe. De Koninklijke Bibliotheek zal de 150ste verjaardag van de geboorte van deze geniale violist vieren met de tentoonstelling *Eugène Ysaÿe 1858-2008*. Om ook de muziekliefhebbers die gebonden zijn aan een uurrooster de kans te geven onze middagconcerten bij te wonen, hebben de voorgestelde concerten een duur van 45 minuten.

Inlichtingen:
music@kbr.be – 02/519.57.51

NOCTURNES VAN DE BRUSSELSE MUSEA

Ook dit jaar opent de Bibliotheek haar deuren tijdens de vernieuwde editie van de Nocturnes van de Brusselse Musea. Op donderdag 29 november zal de Bibliotheek uitzonderlijk open zijn tot 22.00 uur. Er worden rondleidingen georganiseerd achter de schermen van de Bibliotheek en de tentoonstelling 'Formatting Europe – Mapping a continent' is vrij te bezoeken.

Inlichtingen:
educdien@kbr.be - 02/519.53.72

PRAKTISCHE INFORMATIE

Postadres:
Koninklijke Bibliotheek van België
Keizerslaan 4 - B-1000 Brussel

Ingang voor het publiek: Kunstberg

Algemene leeszaal:
Van maandag tot vrijdag, van 9 tot 19 uur
Zaterdag van 9 tot 17 uur
Gesloten op zon- en feestdagen

Tentoonstellingen:
Van maandag tot zaterdag, van 10 tot 17 uur
Gesloten op zon- en feestdagen

Onthaal:
02/519.53.11 – contacts@kbr.be

Persdienst:
02/519.53.98 – pr@kbr.be

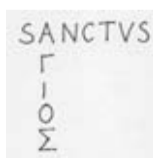
Educatieve dienst:
02/519.53.72 – educdien@kbr.be

Website: www.kbr.be

AGENDA

TENTOONSTELLINGEN

05.10.2007 - 30.11.2007

Bollandisten,
Heiligen en Legenden.
Vier eeuwen onderzoek
Nassaukapel

17.11.2007 - 08.02.2008

Formatting Europe.
Mapping a continent
Houyouxgalerij

COLLOQUIA

05.10.2007

Van Rosweyde tot de *Acta Sanctorum*.
Vier eeuwen hagiografisch
onderzoek door de Bollandisten.
Lippensauditorium

16.11.2007

Formatting Europe. Mapping a continent
Lippensauditorium

MIDDAGCONCERTEN

Van 12.30 tot 13.30 uur
Inkom: 4 euro – Reservatie verplicht

26.10.2007

Oboefest
Paul Dombrecht, hobo, & al.
Paleis van Karel van Lotharingen
Museumplein 1

23.11.2007

Cellissimo
Sébastien Walnier, cello
Eliane Reyes, piano
Auditorium Arthur De Greef
Kunstberg

21.12.2007

Vox femina
Elise Gäbele, sopraan
Philippe Riga, piano
Auditorium Arthur De Greef
Kunstberg

In 1607 rolde een klein boekje van nog geen honderd pagina's en met de titel *Fasti Sanctorum* van de persen bij de drukker Plantijn in Antwerpen. De auteur, de jezuïet Heribert Rosweyde, kondigde daarin zijn voornemen aan om een groot verzamelwerk samen te stellen van alle heiligenlevens die voorkwamen in de handschriften die in Belgische bibliotheken werden bewaard. Rosweyde overleed voor hij zijn project kon voltooien, maar het werd voortgezet – en verruimd – door zijn confrater Jean Bolland: de *Acta Sanctorum*, waarvan de eerste twee delen in 1643 te Antwerpen verschenen, hadden tot doel een zo goed als volledige documentatie te bieden over alle heiligen die de christenen vereerden.

De bollandisten – zoals de opvolgers van Bolland werden genoemd – bekleden een unieke plaats in de geschiedenis van de eruditie: het is een groep van vorsers die zich door de eeuwen heeft

bestendig teneinde eenzelfde onderneming te realiseren. Ze worden vereenzelvigd met een vakgebied dat ze zelf hebben gecreëerd, de kritische hagiografie. Hun geschiedenis, die samenvalt met die van de ontwikkelingen van de historische kritiek, bleef niet gespaard van soms felle controverses, zowel in de 17de als in de 20ste eeuw. De bollandisten hebben met alle grote namen van de Europese eruditie gecorrespondeerd. Tijdens het ancien régime behoorde hun bibliotheek tot de beste van Europa.

Vandaag is de Société des Bollandistes, die in Brussel is gevestigd, het oudste Belgische wetenschappelijke genootschap. De vierhonderdste verjaardag van de publicatie van de *Fasti* is dan ook een unieke gelegenheid om een groter publiek kennis te laten maken met de vrij ongewone geschiedenis van deze groep en met de hagiografische methode, aan de hand van een tentoonstelling van handschriften, gedrukte

werken en gravures die voornamelijk afkomstig zijn uit hun eigen rijke bibliotheek en uit de verzamelingen van de Koninklijke Bibliotheek van België. U kunt de tentoonstelling bezoeken in de Nassaukapel van de Koninklijke Bibliotheek van 5 oktober 2007 tot en met 30 november 2007.

Inlichtingen:

expo@kbr.be – 02/519.54.65

FORMATTING EUROPE – MAPPING A CONTINENT

europalia

Formatting Europe – Mapping a continent, 10 eeuwen kaarten van Europa in de verzamelingen van de Koninklijke Bibliotheek van België.

Van 17 november 2007 tot 8 februari 2008 organiseert de Koninklijke Bibliotheek van België in het kader van europalia.europa de tentoonstelling 'Formatting Europe - Mapping a continent'. Deze tentoonstelling van kaarten wordt gewijd aan de geschiedenis van de manier waarop Europa door de eeuwen werd afgebeeld en komt er naar aanleiding van de 50ste verjaardag van de Europese Unie. De tentoonstelling stelt Europa voor in al zijn vormen en vestigt in een

retrospectieve van 1.000 jaar de aandacht op de evolutie van zijn cartografische voorstelling van de 11de tot de 20ste eeuw. Unieke atlanten en kaarten,

maar ook prenten, munten en medailles illustreren het thema 'Europa' en tonen de grote verscheidenheid en rijkdom van de verzamelingen van de Koninklijke

Bibliotheek. Globaal wordt de klemtoon gelegd op de algemene kaarten van Europa, maar er zullen ook enkele detailkaarten worden getoond. Uit de tentoonstelling blijkt duidelijk dat de Europese cartografie nog steeds blijft evolueren.

Op 16 november 2007 wordt een studiedag met verscheidene internationale sprekers gewijd aan de Europese cartografie. De studiedag vindt plaats in het Lippensauditorium van de Koninklijke Bibliotheek en wordt georganiseerd in samenwerking met de *Brussels International Map Collectors' Circle*. Voor meer informatie en inschrijvingen kunt u terecht op www.bimcc.org of www.kbr.be.

HET FONDS ALBERT BOONE

De Muziekafdeling wil met onderstaande tekst hulde brengen aan jezuïet Albert Boone, overleden op 22 juli laatstleden. Deze persoonlijkheid heeft zijn stempel gedrukt op de Koninklijke Bibliotheek van België door tussen 2001 en 2004 een uitzonderlijke verzameling documenten en werken te schenken die vandaag het fonds Albert Boone vormen en die bewaard worden op de Muziekafdeling.

Albert Boone werd op 8 maart 1917 geboren te Oudenaarde. Hij was leraar gedurende zijn hele carrière en wijdde zich aan de studie van de populaire en folkloristische zangkunst. Hij was de auteur van het werk *Het Vlaamse volkslied in Europa* (Tielt, 1999) en medeoprichter van de *Vlaamse Federatie van Jonge Koren* (VFJK). Hij werkte ook

samen met de Mechelse componist en koordirigent Vic Nees (1936-), die verschillende van zijn teksten op muziek heeft gezet.

Het fonds Albert Boone vormt een zeer rijke informatiebron voor al wie belang stelt in de populaire en folkloristische zangkunst, de Nederlandse taal, maar ook andere Europese talen. Het omvat ongeveer drieduizend werken over muziek, maar eveneens over literatuur (vertellingen, legendes, poëzie). Zijn collectie bevat ook een verzameling handgeschreven bewerkingen van Vlaamse volksliederen op basis van opnames, net als magneetbanden en 33-toerenplaten.

Inlichtingen:

www.kbr.be

EDUCATIEVE DIENST

De Educatieve dienst heeft voor de kleinsten onder ons een familieparcours uitgestippeld in de tentoonstelling 'Formatting Europe - Mapping a continent'. De kinderen krijgen een ontdekkingskoffertje en gaan ermee aan de slag. Ze komen alles te weten over kaarten en voeren allerlei kleine opdrachten uit. Een bezoekje aan de tentoonstelling wordt zo een leerrijke en speelse gezinsuitstap! Deelname aan het familieparcours is volledig gratis en kan zonder reservatie.

Inlichtingen:

educdien@kbr.be – 02/519.53.72

KENT U DE VZW VRIENDEN VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK?

Onze vereniging, die in 1969 werd opgericht onder het voorzitterschap van de heren Van Acker en Wigny, heeft tot doel de Koninklijke Bibliotheek van België bekend te maken bij een ruimer publiek en haar verzamelingen te verrijken. Tijdens de bijna 40 jaar van haar bestaan heeft de vzw aan de Bibliotheek meer dan 1,5 miljoen euro geschonken in de vorm van kostbare boeken, boekbanden, facsimile's van handschriften, munten, prenten enzovoort. Om onze missie

als mecenas te kunnen voortzetten, hebben wij uiteraard steeds nieuwe leden nodig.

U betaalt voor één jaar ten minste 40 euro lidmaatschap en krijgt daarvoor jaarlijks een lezerskaart waarmee u vrije toegang hebt tot de leeszalen van de Koninklijke Bibliotheek. Daarnaast krijgt u in de shop 15% korting op alle publicaties die de instelling zelf uitgeeft. De 'Vrienden van de KB' worden ook uitgenodigd op vooropeningen van

tentoonstellingen die de Bibliotheek organiseert. Ten slotte worden er ook exclusieve activiteiten aangeboden zoals een rondleiding in de tentoonstellingen, middagconcerten...

Lezers die graag lid zouden worden van de 'Vrienden van de Koninklijke Bibliotheek' kunnen terecht bij het secretariaat van de vereniging op het nummer +32-(0)2-519.58.49 of via vriendenkbr@kbr.be.

